

energiavirasto

Ajankohtaista kestävyyskriteeritodentamisesta

Juristi Anni Kuusmin & johtava asiantuntija Mari Tenhovirta

Reilua energiaa

Lainsäädäntökatsaus

RES-direktiivi	• Uusiutuvien osuus 20 % vuonna 2020 (Suomi 38%) • Liikenteen biopolttoaineiden osuus 10 % vuonna 2020 • Kestävyysskriteerit biopolttoaineille ja bionesteille
RED II-direktiivi	• Uusiutuvien osuus 32 % vuonna 2030 • Liikenteen biopolttoaineiden osuus 14 % vuonna 2030 • Uutena kestävyysvaatimus biomassapolttoaineille sähkön, lämmön ja jäähdytyksen tuotannossa
Laki biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista 393/2013	• Muutoslaki tuli voimaan 1.1.2021 • Kestävyyssasetus tuli voimaan 14.1.2021 • Toimeenpano käynnissä: ohjeistus ja KEKRI-asiointijärjestelmä julkaistu

Kestävyysslain muutoksia (pääkohdat)

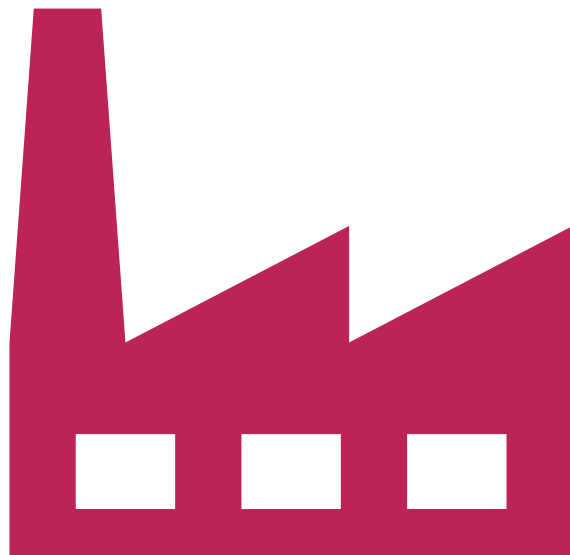
- Lain soveltamisalaan lisättiin **biomassapolttoaineet**, joita käytetään sähkön, lämmön ja jäähdytyksen tuotannossa
- Uudet kestävyyskriteerit metsäbiomassalle -> Kriteerit jaoteltiin uudelleen maatalousbiomassaa ja metsäbiomassaa koskeviin kestävyyskriteereihin
- Kasvihuonekaasupäästövähennämävaatimukset (KHK) uusille laitoksille
 - 1.1.2021 tai sen jälkeen toiminnan aloittavat laitokset
 - KHK-vaatimus koskee vain uusia biomassapolttoaineita käyttäviä voimalaitoksia

Kestävyysslain muutoksia

Kestävyysskriteerit:

- 6 § Kasvihuonekaasupäästövähennys
- Maatalousbiomassan alkuperään liittyvät kriteerit
 - 7 § Biologinen monimuotoisuus
 - 8 § Maankäytön muutos
 - 9 § Turvemaiden kuivattaminen
- 10 § Metsäbiomassaa koskevat kriteerit
- Raaka-aineen luokittelu vaikuttaa siihen, mitkä kestävyyskriteerit sen tulee täyttää
 - Teollisuuden jätteiden ja tähteiden tulee täyttää vain khk-päästövähennelmä
 - Energiavirasto ottaa kantaa raaka-aineen luokitteluun toiminnanharjoittajan perustelujen pohjalta

Uudet toiminnanharjoittajat

Kiinteät
biomassapolttoaineet:
kokonaislämpöteholtaan
vähintään **20 MW** laitos

Kaasumaiset
biomassapolttoaineet:
kokonaislämpöteholtaan
vähintään **2 MW** laitos

Kestävyysslain muutoksia

- Kestävyysslain 30 §:n muotoilua ja säännöksen mukaista Energiaviraston toimivaltaa selkeytettiin
- Pykälän 2 mom. lisättiin Energiavirastolle mahdollisuus antaa todentajalle huomautus tai varoitus, jos todentaja ei täytä 26 tai 27 §:ssä säädettyjä vaatimuksia taikka toimii olennaisesti kestävyysslain, sen nojalla annettujen säännösten tai hyväksymispäätöksen määräysten vastaisesti
- Lisättiin 4 mom. jonka mukaan Energiaviraston on peruutettava todentajan hyväksymispäätös myös silloin, jos todentaja itse sitä hakee

Kestävyysasetus

- VNA:n biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista, 6/2021 (nk. Kestävyysasetuksen) pääkohtia:
 - Laitoksen kokonaislämpötehon määrittäminen (2 §)
 - KHK-päästövähennyksen laskenta (3 §)
 - Kestävyystodistuksen sisällön kuvaaminen tarkemmin (4 §)
 - Kestävyysskriteeriselvityksessä ilmoitettavien tietojen tarkentaminen (5 §)
 - Tarkennusta ainetaseeseen (6 §)
 - Sellaiset pysyväksi katsottavat muutokset, joista toiminnanharjoittajan on ilmoitettava Energiavirastolle (7 §)
 - Todentajan pätevyysalueet (8 §)

Laitoksen kokonaislämpötehon määrittely kestävyysasetuksessa

- Kestävyysasetuksen 2 §:ssä kokonaislämpöteholla tarkoitetaan laitoksen **nimellistä lämpötehoa**

Kiinteät:
kaikkien laitokseen
kuuluvien
energiantuotantoyksiköiden
yhteenlaskettu nimellisteho.
Ei tarvitse huomioida alle 3
MW yksiköitä.

Kaasumaiset:
kaikkien laitokseen
kuuluvien
energiantuotantoyksiköiden
yhteenlaskettu nimellisteho.
Ei tarvitse huomioida alle
300 kW yksiköitä.

Kestävyysskriteeritodentamisen pätevyysalueet

Pätevyysalueista säädetään kestävyysasetuksen 8 §:ssä

Pakollinen

- ainetaseen ja alkuperäketjun hallintamenetelmät

Vapaaehtoiset

- kasvihuonekaasupäästövähennyksen laskenta
- metsäbiomassat
- maatalouden biomassat
- jäte- ja tähderaaka-aineet

Ainetaseen ja alkuperäketjun hallintamenetelmät

- Pakollinen pätevyysalue
- Biopolttoaineiden, biomassapolttoaineiden ja bionesteiden tuotantoketju raaka-aineista jakeluun tai sähkön, lämmön ja jäähdytyksen tuotantoon

Kasvihuonekaasupäästövähennemän laskenta

- Pätevyysalue on siirretty pakollisista vapaaehtoiseihin, sillä ennen 1.1.2021 käyttöön otettujen biomassavoimalaitosten ei tarvitse täyttää KHK-kriteeriä
- Biopolttoaineen, bionesteen ja biomassapolttoaineen elinkaarenaikaisten päästöjen laskenta RED II:n mukaan

Metsäbiomassat

- Vapaaehtoinen pätevyysalue
- Metsäbiomassalla tarkoitetaan metsätaloudesta peräisin olevaa biomassaa, myös metsätalouden jätettä ja tähdettä, sekä muuta metsäbiomassaa
- Maa- ja hankinta-aluekohtaiset kriteerit 10 § ja 10a §
- Metsätalouden biomassojen todentaminen vaatii puukaupan, metsäsuunnittelun ja niihin liittyvien dokumenttien tuntemusta
 - Todentajan on osattava tulkita metsähakkeen alkuperätietoja sisältäviä dokumentteja

Maatalouden biomassat

- Vapaaehtoinen pätevyysalue
- Maatalousbiomassalla tarkoitetaan maatalouden tuottamaa biomassaa sisältäen myös maataloudesta ja maatalousmaasta peräisin olevat jätteet ja tähteet, sekä muun maatalousbiomassan
- Kestävyysslain 7-9 §
- Uutena maatalousmaan jätteitä ja tähteitä koskevat seuranta- ja hallintasuunnitelmat maan laatuun ja maaperän hiileen kohdistuviin vaikutuksiin puuttumiseksi → tästä Energiavirasto on tilannut selvityksen LUKElta ja lisää ohjeistusta tulossa

Jäte- ja tähderaaka-aineet

- Vapaaehtoinen pätevyysalue
- Jäte- ja tähderaaka-aineiden tuntemus esim.
 - Metsäteollisuuden jätteet ja tähteet
 - Vesiviljelystä ja kalastuksesta peräisin olevat jätteet ja tähteet
- Pois lukien maataloudesta tai metsätaloudesta suoraan peräisin olevat jätteet ja tähteet
- Jätelaki, sivutuoteasetus

Todentajien hyväksymispäätökset ja hakemustilanne Energiavirastossa

Todentajien hyväksymispäätökset

- Kestävyyssasetuksen myötä todentajan hyväksymispäätöksiä on tarve muuttaa
 - Uudet pätevyysalueet
 - Todentajahenkilöiden nimitiedot voi poistaa päätöksistä
 - Energiavirasto muuttaa päätökset, ei tarvitse hakea muutosta
 - Päätösmaksua pohditaan
- Uusi pätevyysalue *Metsäbiomassat* lisättiin todentajille jo alkuvuodesta

Hakemustilanne Energiavirastossa

- Hakemuksia jätetty 138 kpl KEKRI-järjestelmässä
 - Tavoite on saada hakemukset käsiteltyä vuoden 2022 loppuun mennessä
 - Käsitlemme parhaillaan ensimmäisiä hakemuksia ja linjaamme asioita
 - Täytäntöönpanoasetusta vielä odotellaan
- "Paperilla" jätettyjä hakemuksia 21 kpl
 - RED II aiheuttamat muutoshakemukset DL 30.6.2021
- Päästökaupan opt-in-laitoksilla DL 31.12.2021

Hakemustilanne: Ulkomainen puu

- Käytössä melko monella laitoksella
- Maa- ja hankinta-aluekohtaiset kriteerit
 - Ulkomaisen puun osalta todentajia ohjeistettiin päästämään hyväksymishakemukset läpi ja jättämään tilanne Energiaviraston arvioitavaksi (DL 30.6.)
- Vaatimukseen voi tulla vielä muutoksia, jos täytäntöönpanoasetus edellyttää erilaista tarkastelua kuin mitä komission tilaamassa selvityksessä on tehty eri maiden kriteerien täyttymisestä.

Maatalousmaasta peräisin olevien jätteiden ja tähteiden seuranta- tai hallintasuunnitelmat

- LUKElta tilattu selvitys maatalousmaasta peräisin olevien jätteiden ja tähteiden seuranta- tai hallintasuunnitelmia koskevan ohjeistuksen tueksi
 - Selvityksen perusteella tarkoitus laatia ohje siitä, miten toiminnanharjoittajat voivat tehdä seuranta- tai hallintasuunnitelman kestävyys osoittamiseksi
- Selvityksen DL 31.10.
 - Kestävyysjärjestelmän vaatimukset tiedossa sen jälkeen
 - Hakemukset tarvittaessa täydennettäväksi
- Energiavirasto tiedottaa asiasta lisää myöhemmin

EU:n hyväksymien vapaaehtoisten järjestelmien tilanne

- Tilanne kestävyys osoittamiseksi vapaaehtoisella järjestelmällä Suomessa on tällä hetkellä epäselvä
- Vapaaehtoisten järjestelmien hyväksyminen on viivästynyt komission taholta ja Suomen kansallinen kestävyyslaki on sidottu komission hyväksyntään
 - Viivästymisen mahdollisuutta ei oteta huomioon lain siirtymäsäännöksissä
 - Kestävyys osoittaminen taannehtivasti vapaaehtoisen järjestelmän kautta ei lain mukaan mahdollista
- Olemme linjaamassa asiaa Energiavirastossa ja asiasta on tulossa tiedote
 - Laki-/asetusmuutos jossain vaiheessa?

Kestävyyssjärjestelmän noudattamisen tarkastaminen

Todentajaohje - Kestävyysjärjestelmän noudattamisen tarkastaminen

- Ohjeeseen toivottu selkeytystä metsäbiomassan osalta
 - Esim. kohdat 3.3.2 ja 3.4.1

Kestävyystodistusten kannalta riittäväksi arvioidaan se, että todentaja ottaa aikaperiodin kattavan taseen "out" –puolen eräkohtaisista toimitustiedoista vähintään satunnaisotoksen "neliöjuurisäännöllä" ja pyöristää tarkastettavien toimituserien määrän ylöspäin seuraavaan kokonaislukuun. Esimerkiksi 7 raaka-aine-erästä tarkastetaan lähemmin 3 kappaletta ja 129 raaka-aine-erästä 12 kappaletta.

Kestävyysjärjestelmän raaka-aine-erien kestävyyskriteerienmukaisuutta ja alkuperätietojen olemassaoloa ja paikkansapitävyyttä tarkastellaan jokaisen taseen täsmäytysperiodin osalta toimituksista laaditun samaisen satunnaisotoksen perusteella, jota on jo käsitelty kappaleessa "3.3.2 Ainetaseen tietosisällön tarkastaminen". Satunnaisotoksen tulee kuitenkin kattaa vähintään 5 % raaka-ainemäärästä. Tässä 5 % minimikriteerillä tarkoitetaan ainetaseen kerättyä raaka-ainemäärää tonneina. Todentaja voi ammatillisen harkintansa mukaisesti tai löydösten seurauksena laajentaa otosta.

Todentajaohje - Kestävyysjärjestelmän noudattamisen tarkastaminen

- *Erä* on esimerkiksi yhdeltä leimikolta tai prosessitähteen toimittajalta kerättyä kestävyysominaisuuksiltaan samanlaista raaka-ainetoimitusta
 - Yhden autokuorman ei tarvitse olla oma eränsä (luku 3.4.1 s. 16)
 - Saattaa vaatia päivityksiä toimittajien järjestelmiin
- Ohjeen vaatimuksesta voidaan todentajan harkinnan mukaan riskiarviolla poiketa
 - Tulee perustella tarkastuskertomuksessa miksi on poikettu
 - Perusteena käy, että 5 % -sääntö aiheuttaisi kohtuuttoman määrän työtä tarkastuksen tarkoitukseen nähden

Todentajaohjeen päivitys

- Todentajaohjetta on mahdollista päivittää mm. metsäbiomassan riittävän otannan osalta
 - Kuulemme mielellämme todentajien ajatuksia siitä, miten todennus tehdään riittävällä tarkkuudella
- Onko muita toiveita päivityksille?

Kestävyyssjärjestelmän noudattamisen tarkastaminen

- Ulkomainen puu
 - Alkuperämenettelyjen noudattamisen tarkastaminen tulisi ulottaa myös ulkomaiseen puuhun, vaikka kotimaisen biomassan menettelyt olisikin kevyempi tarkastaa
 - Todentajan riskinarvion mukaisesti

Muuta ajankohtaista kestävydestä

Energiaviraston tilaisuuksia

- Päästökaupan ja kestävyysden yhteinen webinaari on tulossa syksyllä
 - Kestävyysden osoittaminen ja nollapäästöisyys
- Energiavirasto järjestää webinaarin jakeluvelvoitteesta 15.9.
 - Myös todentajat ovat tervetulleita (ei kuitenkaan velvoitetta osallistua)

Muistutus

- Todentajan toimintaselvityksen deadline on 30.9.
- KEKRIssä on muutama hakemus ollut jo pitkään varmennettavana todentajilla
 - Hakemuksen voi palauttaa toiminnanharjoittajalle, mikäli esim. sopimusta ei ole

Kestävyystiimin asiantuntijat

energiavirasto

Mari Tenhovirta,
johtava
asiantuntija

Heli Hyvärinen,
tekninen
asiantuntija

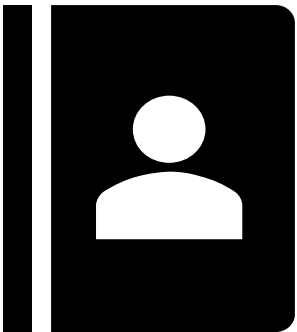
Olli Mäki,
ylitarkastaja

Suvi Koikkalainen,
asiantuntija

Anni Kuismin,
juristi

Henri Vaitomaa,
asiantuntija